

Zápis

Seminář ke vzdělávání zaměstnanců ve veřejné správě

Téma: Rovnocennost vzdělání

dne 8. a 10. září 2015 od 8:30 hod – do 13:15 hod

Dne 8. a 10. září 2015 pořádal Odbor veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra opakovaně bezplatný seminář ke vzdělávání zaměstnanců ve veřejné správě na téma: *Rovnocennost vzdělání*, a to z důvodu velkého zájmu ze strany zástupců územních samosprávných celků. Dne 8. září 2015 se semináře účastnilo 76 účastníků a 10. září 2015 80 účastníků. Seminářů konaných ve čtyřech termínech se v roce 2015 zúčastnilo celkem 300 účastníků, jimiž byli především tajemníci, starostové a personalisté obcí.

Tito zástupci zde získali nejenom základní informace k legislativním předpisům upravujícím rovnocennost vzdělání, ale také detailní informace k průběhu zkoušek zvláštní odborné způsobilosti na Institutu pro veřejnou správu Praha a především informace k praktickým aspektům podávání žádostí o uznání rovnocennosti vzdělání.

Přednášejícími byli zástupci pořadajícího odboru veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra, který spravuje agendu uznání rovnocennosti vzdělání. Konkrétně se jednalo o Ing. Janu Beranovou, Ing. Milenu Novákovou, MBA a Mgr. Jana Roneše.

Mgr. Jan Roneš zahájil celý seminář a v jeho průběhu přednesl příspěvek týkající se prostupnosti uznání vzdělání na základě zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „zákon o úřednících“) v kontextu zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě a dále hovořil o připravované novelizaci prováděcích vyhlášek k zákonu o úřednících, včetně možnosti novelizace do budoucna i samotného zákona o úřednících (viz příloha - Presentace k bodu programu č. 5).

Ing. Milena Nováková, MBA přítomné seznámila s jednotlivými ustanoveními legislativních předpisů, které se vztahují k problematice uznávání rovnocennosti vzdělání. Dále seznámila přítomné se statistickými údaji k 1100 podaným žádostem o uznání rovnocennosti vzdělání, které přijal odbor veřejné správy, dozoru a kontroly v rámci prvního pololetí roku 2015 (viz příloha - Presentace k bodům programu č. 3, 6, 7 a 8).

Ing. Jana Beranová ve svém příspěvku vysvětlila komplexně proces podání žádosti o uznání rovnocennosti vzdělání Ministerstvu vnitra. Upozornila na nejčastější nedostatky a chyby v podaných žádostech a zodpověděla nejčastější dotazy, které jsou písemně či telefonicky často pokládány zástupcům odboru veřejné správy, dozoru a kontroly (viz příloha - Presentace k bodům programu č. 3, 6, 7 a 8).

Mgr. Klára Pondělíčková, zástupkyně odboru legislativy a koordinace předpisů Ministerstva vnitra přednesla Stanovisko k problematice, kdo je úředníkem dle zákona o úřednících a co je chápáno správní činností (viz příloha - Stanovisko k bodu programu č. 2). Dále je přílohou tohoto zápisu materiál odboru legislativy a koordinace předpisů Ministerstva vnitra zodpovídající časté dotazy z oblasti výkladu zákona o úřednících (viz příloha - Některé aspekty výkladu zákona č. 312/2002 Sb. – odpovědi na často kladené dotazy).

Mgr. Petr Kuš, zástupce Institutu pro veřejnou správu Praha přítomné detailně seznámil s problematikou výkonu zkoušek zvláštní odborné způsobilosti, které jsou zástupci územních samosprávných celků skládány právě na tomto institutu, který je jako jediný ze zákona oprávněn realizovat zkoušky zvláštní odborné způsobilosti (viz příloha - Presentace k bodu programu č. 4).

Dotazy vznesené zástupci územních samosprávných celků v rámci semináře (včetně sumáře dotazů uplatněných na předešlých termínech téhož semináře):

Dotaz č. 1: Jsou uznávány v rámci rovnocennosti vzdělání i absolvované kurzy?

Na tento dotaz odpovídá § 34 zákona 312/2002 Sb., o úřednících: „Na žádost úředníka nebo územního samosprávného celku ministerstvo vydá osvědčení o uznání rovnocennosti vzdělání nebo jeho části získaného úředníkem v jiném studijním programu, než který je stanoven prováděcím právním předpisem, nebo vzdělání získaného v jiném oboru, **popřípadě kurzu, pokud žadatel prokáže, že obsah a rozsah vzdělávání, o jehož uznání se žádá, jsou rovnocenné příslušnému vzdělávacímu programu pro prohlubování kvalifikace podle tohoto zákona nebo jeho části.**“

Je pravda, že v zákoně je uvedeno, že rovnocennost dosaženého vzdělání je možné prokázat i vzděláním, které úředník získal ve vzdělávacím kurzu. Co se v tomto případě rozumí konkrétně pod pojmem vzdělávací kurz, není ze zákona zřejmé. Prokázání, že takové vzdělání je obsahem a rozsahem skutečně rovnocenné tomu, které je stanoveno prováděcím právním předpisem, zůstává úkolem žadatele.

Rozlišujeme přitom dva typy kurzů:

- a) akreditované Ministerstvem vnitra,
- b) neakreditované Ministerstvem vnitra

ad a) Jedná-li se o kurz, který je akreditován Ministerstvem vnitra, pak není nutné dokládat podrobný obsah kurzu. Informace uvedené na osvědčení o absolvování jsou totiž dostatečné, pro vyhledání údajů o přesném obsahu a časovém rozsahu daného kurzu v rámci Ministerstva vnitra a proto pracovníci odboru veřejné správy, dozoru a kontroly tyto informace v rámci dobré správy vyhledají a zohlední v žádosti o uznání rovnocennosti.

ad b) Jedná-li se o kurz, který není akreditován Ministerstvem vnitra, není nutné přikládat podrobný obsah v případě, že je kurz (jak to bývá) jednoznačně zaměřen na jeden konkrétní zákon, což je patrné už z jeho názvu, např. Správní řád, či Zákon o sociálně právní ochraně dětí. V takovém případě je důležité, aby z osvědčení byl patrný také časový rozsah vzdělání.

V souladu se zněním zákona může být i vzdělání získané absolvováním vzdělávacího kurzu podkladem pro uznání rovnocennosti vzdělání. Nicméně podle dosavadní praxe Ministerstva vnitra jsou zejména ty kurzy, které nejsou ukončeny zkouškou (a těch je většina) pouze doplňujícími informacemi při posuzování rovnocennosti vzdělání. V případě kurzů neakreditovaných Ministerstvem vnitra není ani jistota, že žadatel nezískal potvrzení o účasti na kurzu například pouze za částečnou účast, apod.

Dotaz č. 2: Vzdělání, je určeno kódem (KKOV), názvem vzdělávacího programu a názvem oboru, v případě, že jedna součást tohoto určení je odlišná od popisu ve vyhlášce, mohu takové vzdělání „z vyhlášky“ jakožto personalista úřadu uznat?

Toto je častý dotaz. Považovat vzdělání za rovnocenné dle vyhlášky lze pouze v případě, že vzdělávací program, obor a kód uvedený na diplomu absolventa vysoké školy se ve všech těchto ukazatelích přesně shoduje se vzděláním uvedeným ve vyhlášce u konkrétního druhu prohlubování kvalifikace. V případě, že vzdělání neodpovídá zcela ukazatelům z vyhlášky, **není možné uznat rovnocennost vzdělání**. V takovém případě je možné požádat o uznání rovnocennosti vzdělání podle § 34 zákona o úřednících.

Dotaz č. 3: Vzdělávání vedoucích úředníků zvláštní část. V případě, že vedoucí úředník má jednu zvláštní odbornou způsobilost jak vyžaduje zákon o úřednících (§ 21 odst. 6) prokázáno podle vyhlášky neboť má vzdělání, které přesně odpovídá kritériím pro zvláštní odbornou způsobilost zvláštní část pro správní činnost „v silniční dopravě“, jak postupovat při prokázání zvláštní části vzdělávání vedoucích úředníků? Jeho podřízení vykonávají také pouze správní činnost „v silniční dopravě“.

V tomto případě vedoucí úředník, jak uvádíte, vyhovuje ustanovení § 21 odst. 6 zákona o úřednících, protože prokázal zvláštní odbornou způsobilost alespoň z jedné správní činnosti, kterou vykonávají jeho podřízení úředníci. Pro vzdělávání vedoucích úředníků zvláštní část požádejte Ministerstvo vnitra o uznání rovnocennosti vzdělání.

Dotaz č. 4: Definice úředníka. Kdy je zaměstnanec úřadu úředníkem dle zákona o úřednících? Co se rozumí správní činností?

Odbor legislativy a koordinace předpisů Ministerstva vnitra vydal k těmto dotazům stanovisko, které je s ohledem na jeho rozsah samostatnou přílohou této zprávy.

Dotaz č. 5: Úředník na malé obci, který má 25 let praxe musí mít ZOZ? Pokud úředník pracuje na malém úřadě, platí pro něho zákon o úřednících stejně jako pro ostatní?

Podle zákona o úřednících není možné zvláštní odbornou způsobilost (ZOZ) nahradit praxí.

Zákon o úřednících však zohledňuje velikost obecního úřadu v § 21 odst. 4. V rámci dotazované „malé obce“ je rozhodný odstavec 4 písm. a) kde je uvedeno: *„Jestliže úředník vykonává 2 nebo více správních činností stanovených prováděcím právním předpisem v obci, kde nejsou zřízeny alespoň 2 odbory obecního úřadu nebo kde není zřízen pověřený obecní úřad, je povinen prokázat zvláštní odbornou způsobilost jen pro 1 správní činnost, kterou určí vedoucí úřadu.“*

Tedy i pro „malou obec“ platí povinnost přihlásit úředníka ke zkoušce zvláštní odborné způsobilosti, nemůže-li mu být uznána dle zákona o úřednících rovnocennost vzdělání, nebo nebyla-li mu uznána rovnocennost vzdělání na základě žádosti zaslané Ministerstvu vnitra.

Dotaz č. 6: Je možné přesunout úředníka ze systemizovaného místa na jiné bez konání výběrového řízení?

Komplexní odpověď zástupce odboru legislativy a koordinace předpisů naleznete v příloze - Některé aspekty výkladu zákona č. 312/2002 Sb. – odpovědi na často kladené dotazy.

Dotaz č. 7: V případě, že úředník absolvoval vstupní vzdělávání a získal o jeho absolvování osvědčení vydané v souladu s §19 odst. 3 zákona o úřednících má povinnost absolvovat vstupní vzdělávání opakovaně při vzniku pracovního poměru u jiného územního samosprávného celku?

Ne, tuto povinnost úředník nemá. Úředník je povinen absolvovat vstupní vzdělání pouze jedenkrát. Z taxativního výčtu obsahu vstupního vzdělávání stanoveného §19 odst. 1 zákona o úřednících vyplývá, že se jedná o obecné znalosti, které úředník uplatní na všech úřadech územních samosprávných celků bez rozdílu. Jmenujme např. znalosti základů veřejné správy, základy veřejného práva, znalosti základů užívání informačních technologií a základní komunikační dovednosti.

Dotaz č. 8: Může územní samosprávný celek úředníkovi, který nevykonal na první řádný pokus zkoušku zvláštní odborné způsobilosti, zaplatit z vlastního rozpočtu finanční náklady na opakování zkoušky?

Ne, náklady spojené s opakováním zkoušky nese dle §18 odst. 4 zákona o úřednících úředník. Výjimkou je opakování zkoušky zvláštní odborné způsobilosti podle §26 odst. 1 zákona o úřednících, tedy v případě kdy bylo vyhověno námitkám úředníka.

Územní samosprávný celek k opakování zkoušky zvláštní odborné způsobilosti poskytne úředníkovi dle § 18 odst. 3 zákona o úřednících pracovní volno bez náhrady platu.

Dotaz č. 9: Úspěšně jsem vykonal zkoušku ZOZ a získal osvědčení. Je toto osvědčení časově omezené? Musím v budoucnu zkoušku skládat znovu, jestliže se změnila v dané oblasti legislativa?

Získané osvědčení o úspěšném absolvování zkoušky zvláštní odborné způsobilosti **není časově omezené**. Zkouška se již neopakuje. V případě potřeby získání znalostí nové legislativní úpravy v dané oblasti doporučujeme využít kurzů průběžného vzdělávání, které zahrnuje prohlubující, **aktualizační** a specializační vzdělávání.

Dotaz č. 10: Mám možnost, jakožto personalista zjistit, zda má úředník našeho úřadu složenou zkoušku zvláštní odborné způsobilosti?

Ano, personalisté mají přístup do databáze vydaných osvědčení vedené Institutem pro veřejnou správu Praha, kde jsou zkoušky zvláštní odborné způsobilosti realizovány, a který vydává osvědčení.

Do databáze vstupuje zaměstnanec územního samosprávného celku (zpravidla personalista) pod heslem, které získá u Institutu pro veřejnou správu, po registraci na webových stránkách <http://www.institutpraha.cz/registrace>.

Další možností je vznést dotaz na Institut pro veřejnou správu Praha o podání informace, zda daná osoba vykonala zkoušku zvláštní odborné způsobilosti.

Dodáváme však, že prokázat zvláštní odbornou způsobilost má za povinnost úředník, a to předložením získaného osvědčení. Originál osvědčení si úředník ponechává a personalista si pro potřeby úřadu vyhotoví kopii.

Dotaz č. 11: Co mám dělat, jestliže jsem ztratil osvědčení o úspěšném vykonání zkoušky zvláštní odborné způsobilosti?

V takovém případě je možné obrátit se na Institut pro veřejnou správu Praha, který jej vydal a který na základě Vaší žádosti vydá potvrzení o složení zkoušky zvláštní odborné způsobilosti s veškerými potřebnými náležitostmi. Časově je vydání potvrzení závislé na úplnosti Vaší žádosti (správní činnost, datum narození, místo narození apod.) a dále na době, kdy bylo osvědčení vydáno (u osvědčení vydaných před zavedením elektronické databáze je třeba dohledat údaje v archivu).

Dotaz č. 12: Je úředníkem dle zákona o úřednících personalista, kulturní referent, účetní, informatik, atd.?

To zda daná osoba je či není úředníkem dle zákona o úřednících, je třeba posuzovat individuálně a nelze vycházet z názvu pracovní pozice. Rozhodující pro určení je obsah pracovní náplně (viz příloha - Stanovisko k bodu programu č. 2).

Dotaz č. 13: Jakožto nově nastoupivší vedoucí úřadu územního samosprávného celku zjistím, že správní činnost na úřadě vykonává osoba, která neprokázala zvláštní odbornou způsobilost. Mám ji dodatečně přihlásit ke zkoušce zvláštní odborné způsobilosti? A než prokáže zvláštní odbornou způsobilost, mohu ji i nadále nechat vykonávat tyto činnosti, když není v rámci úřadu jiný zaměstnanec, který by splňoval zvláštní odbornou způsobilost pro danou správní činnost?

Podle § 21 odst. 1 zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, správní činnosti stanovené prováděcím právním předpisem, kterým je vyhláška č. 512/2002 Sb., o zvláštní odborné způsobilosti úředníků územních samosprávných celků, ve znění pozdějších předpisů, zajišťuje územní samosprávný celek prostřednictvím úředníků, kteří prokázali zvláštní odbornou způsobilost.

Výjimečně může tyto správní činnosti vykonávat i úředník, který nemá zvláštní odbornou způsobilost, nejdéle však po dobu 18 měsíců od vzniku pracovního poměru úředníka k územnímu samosprávnému celku nebo ode dne, kdy začal vykonávat činnost, pro jejíž výkon je prokázání zvláštní odborné způsobilosti předpokladem, nebo splňuje-li podmínky stanovené v § 33 a v § 34 odst. 1 zákona č. 312/2002 Sb. (tato ustanovení upravují rovnocennost vzdělání) nebo v § 43 odst. 10 (přechodné ustanovení pro úředníky, kterým do 31. prosince 2007 vznikl nárok na starobní důchod).

Územní samosprávný celek je podle § 21 odst. 5 zákona č. 312/2002 Sb. povinen přihlásit úředníka, který vykonává správní činnosti stanovené prováděcím právním

předpisem, k vykonání zkoušky do 6 měsíců od vzniku pracovního poměru úředníka k územnímu samosprávnému celku nebo do 3 měsíců ode dne, kdy úředník začal vykonávat správní činnost, pro jejíž výkon je prokázání zvláštní odborné způsobilosti předpokladem. Prováděcí právní předpis (vyhláška č. 512/2002 Sb.) pak upravuje způsob přihlašování ke zkoušce a náležitosti přihlášky. Jednou z povinných náležitostí přihlášky ke zkoušce zvláštní odborné způsobilosti je i podpis vedoucího úřadu.

Pokud tedy, jako vedoucí úřadu, zjistíte, že správní činnost stanovenou vyhláškou č. 512/2002 Sb. vykonává úředník, který neprokázal zvláštní odbornou způsobilost, máte povinnost takového úředníka ke zkoušce zvláštní odborné způsobilosti přihlásit (pokud se na něj nevztahuje výjimka uvedená v § 33, v § 34 odst. 1 nebo v § 43 odst. 10 zákona č. 312/2002 Sb.).

Zákon č. 312/2002 Sb. nepřipouští, aby úředník, který nesplňuje výše uvedené podmínky, správní činnosti, pro jejichž vykonávání je stanovena povinnost prokázat zvláštní odbornou způsobilost, vykonával.

Dotaz č. 14: Jakožto nově nastoupivší vedoucí úřadu mám jiný názor na to, zda daný zaměstnanec je či není úředníkem dle zákona o úřednících a to s ohledem na jím vykonávané činnosti, dle pracovní náplně. Mohu na základě svého uvážení změnit charakter systemizovaného místa a dosavadního úředníka „převést na neúředníka“ a naopak?

Podle § 3 zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, fyzickou osobu k výkonu správní činnosti zařazuje v souladu s druhem práce uvedeným v pracovní smlouvě vedoucí úřadu. Druh práce uvedený v pracovní smlouvě bude zpravidla konkretizován v dokumentu, který může být označen různě - „pracovní náplň“, „popis pracovní činnosti“ apod. Pracovní náplň obsahuje konkrétní výčet činností, které má zaměstnanec pro zaměstnavatele v rámci sjednaného druhu práce vykonávat.

Je tedy na posouzení vedoucího úřadu, zda druh práce uvedený v pracovní smlouvě a činnosti uvedené v pracovní náplni vyhodnotí jako správní činnosti ve smyslu zákona č. 312/2002 Sb. a fyzickou osobu zařadí jako úředníka či nikoliv.

Dotaz č. 15: Je předepsána forma jakou mám jakožto vedoucí úřadu určit, která systemizovaná místa jsou úřednická a která neúřednická?

Zákon č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, ani jiný právní předpis, systemizaci pracovních míst u územních samosprávných celků výslovně neupravuje (na rozdíl např. od státní služby, pro niž je právní úprava systemizace služebních míst obsažena v zákoně č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů).

Dotaz č. 16: Kde má být zaznamenána informace o tom, zda je daný zaměstnanec úředníkem dle zákona o úřednících, či nikoli. Je vhodné zaznamenat tuto informaci do pracovní náplně s ohledem na možný nárok na odstupné?

Zákon č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, ani jiný právní předpis, výslovně neupravuje, zda a kde by údaj o tom, jestli je zaměstnanec územního samosprávného celku úředníkem či nikoliv, měl být uveden.

Vzhledem k tomu, že pro zařazení fyzické osoby k výkonu správní činnosti je rozhodující posouzení druhu práce uvedeného v pracovní smlouvě (viz § 3 zákona č. 312/2002 Sb.) a v jeho rámci pak zejména posouzení pracovní náplně (popisu pracovní činnosti) konkrétního zaměstnance, lze doporučit, aby byl údaj o tom, že daná osoba je úředníkem, uveden v pracovní náplni (v popisu pracovní činnosti).

Dotaz č. 17: Připravuje se prokazování zvláštní odborné způsobilosti zkouškou i pro starosty? Bude se jednat o možnost nebo o povinnost? Jaké následky budou vyplývat z toho, jestliže starosta zkoušku zvláštní odborné způsobilosti nesloží?

Zatím není zpracován návrh novelizace zákona o úřednících, pouze tematické okruhy možných budoucích změn, se kterými se dále pracuje. Zatím se uvažuje, že by se jednalo o možnost, nikoli povinnost. Z tohoto pohledu by tedy starostovi, který by v dobrovolné zkoušce neuspěl, neplynuly žádné následky.

Dotaz č. 18: Jaký postih dostane obec, která nepřihlásí úředníka na zkoušku zvláštní odborné způsobilosti?

V tomto ohledu je zákon o úřednících do jisté míry normou imperfektní, neboť pro tento případ nevyplývá pro obec ze zákona o úřednících žádná sankce. Na druhou stranu v případě, že úředník sám má zájem zkoušku zvláštní odborné způsobilosti vykonat, ale obec jej v rozporu se svou povinností k vykonání zkoušky nepřihlásí, nelze tuto nastalou situaci přičítat k tíži úředníkovi. V takovém případě by zřejmě bylo možné přístup obce považovat za šikanózní vůči úředníkovi a ten by se mohl proti postupu obce

bránit. Dodržování povinností vyplývajících z právních předpisů, z nichž vznikají zaměstnancům práva nebo povinnosti v pracovněprávních vztazích kontrolují oblastní inspektoráty práce – viz ust. § 3 odst. 1 písm. a) zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, ve znění pozdějších předpisů; v úvahu přichází rovněž možnost domáhat se ochrany podáním žaloby k soudu. **V případné novele plánujeme doplnit sankce, které by obecně přispěly ke zvyšování úrovně kvalifikace úředníků územních samosprávných celků.**

Dotaz č. 19: Jaké jsou důsledky situace, jestliže u obce vede správní řízení úředník, který nemá zvláštní odbornou způsobilost?

Obecně nemá tato situace dopad na platnost správního rozhodnutí. Účelem právní úpravy vzdělávání úředníků územních samosprávných celků v zákoně o úřednících je především zajištění kvalitního a efektivního výkonu veřejné správy. Výkon působnosti obce je předmětem kontroly ze strany Ministerstva vnitra (pokud jde o samostatnou působnost obce), resp. příslušného krajského úřadu (pokud jde o přenesenou působnost obce) – viz ust. § 129 a násl. zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. Součástí kontroly by pak měla být i skutečnost, zda územní samosprávný celek zajišťuje správní činnosti stanovené prováděcím právním předpisem prostřednictvím úředníků, kteří prokázali zvláštní odbornou způsobilost (viz ust. § 21 odst. 1 zákona č. 312/2002 Sb. – s výjimkami zde stanovenými).

Dotaz č. 20: Úředník byl zaměstnán 1. ledna 2013 na dobu určitou a neměl zvláštní odbornou způsobilost. Dne 1. ledna 2015 mu byla smlouva prodloužena na dobu neurčitou. Od kdy se počítá doba, kdy měl prokázat zvláštní odbornou způsobilost? Kdy měl úřad úředníky přihlásit ke zkoušce zvláštní odborné způsobilosti a od kdy správní činnost nesmí bez zkoušky vykonávat?

V tomto případě je důležitá doba vzniku pracovního poměru resp. den, kdy začal vykonávat předmětnou správní činnost. Podle § 21 odst. 1 zákona o úřednících správní činnosti stanovené prováděcím právním předpisem, kterým je vyhláška č. 512/2002 Sb., o zvláštní odborné způsobilosti úředníků územních samosprávných celků, ve znění pozdějších předpisů, zajišťuje územní samosprávný celek prostřednictvím úředníků, kteří prokázali zvláštní odbornou způsobilost.

Výjimečně může tyto správní činnosti vykonávat i úředník, který nemá zvláštní odbornou způsobilost, nejdéle však po dobu 18 měsíců od vzniku pracovního poměru úředníka k územnímu samosprávnému celku nebo ode dne, kdy začal vykonávat činnost,

pro jejíž výkon je prokázání zvláštní odborné způsobilosti předpokladem, nebo splňuje-li podmínky stanovené v § 33 a v § 34 odst. 1 zákona č. 312/2002 Sb. (tato ustanovení upravují rovnocennost vzdělání) nebo v § 43 odst. 10 (přechodné ustanovení pro úředníky, kterým do 31. prosince 2007 vznikl nárok na starobní důchod).

Územní samosprávný celek je podle § 21 odst. 5 zákona č. 312/2002 Sb. povinen přihlásit úředníka, který vykonává správní činnosti stanovené prováděcím právním předpisem, k vykonání zkoušky do 6 měsíců od vzniku pracovního poměru úředníka k územnímu samosprávnému celku nebo do 3 měsíců ode dne, kdy úředník začal vykonávat správní činnost, pro jejíž výkon je prokázání zvláštní odborné způsobilosti předpokladem. Pokud tedy zjistíte, že správní činnost stanovenou vyhláškou č. 512/2002 Sb. vykonává úředník, který neprokázal zvláštní odbornou způsobilost, máte povinnost takového úředníka ke zkoušce zvláštní odborné způsobilosti přihlásit (pokud se na něj nevztahuje výjimka uvedená v § 33, v § 34 odst. 1 nebo v § 43 odst. 10 zákona č. 312/2002 Sb.).

Dotaz č. 21: Proč musím dokládat v žádosti o uznání rovnocennosti vzdělání změnu příjmení, když je na diplomu datum narození?

Podle § 37 odst. 2 zákona 500/2004 Sb., správní řád musí být z podání patrné, kdo je činí, které věci se týká a co se navrhuje. Fyzická osoba uvede v podání jméno, příjmení, datum narození a místo trvalého pobytu, popřípadě jinou adresu pro doručování podle § 19 odst. 3. Podání musí obsahovat označení správního orgánu, jemuž je určeno, další náležitosti, které stanoví zákon, a podpis osoby, která je činí.

Z předchozího textu je zřejmé, že podání musí obsahovat jednoznačnou identifikaci osoby, která je podává a stejně tak je nutné bezpochybně ztotožnit přiložené doklady s osobou podatele. Stejně datum narození a křestní jméno pro jednoznačnou identifikaci nepostačuje.

Dotaz č. 22: Kdy posuzuji, jakožto personalista, předložené osvědčení o ukončení studia dle vyhlášky č. 511/2002 a kdy dle vyhlášky 304/2012. Mohu k posouzení vzdělání úředníka použít tu vyhlášku, která bude pro něj příznivější?

Vyhláška č. 304/2012 Sb., o uznání rovnocennosti vzdělání úředníků územních samosprávných celků v platném znění, obsahuje v § 2 přechodné ustanovení, podle kterého „*Povinnost prokázat zvláštní odbornou způsobilost, povinnost účastnit se vzdělávání vedoucích úředníků a vedoucích úřadů nebo povinnost účastnit se vstupního*

vzdělávání nemá úředník, který získal vzdělání v bakalářských nebo magisterských studijních programech stanovených ve vyhlášce č. 511/2002 Sb., jestliže toto vzdělání získal do dne nabytí účinnosti této vyhlášky“ tj. do 1. 10. 2012.

Z toho vyplývá, že pro posouzení vzdělání, které bylo ukončeno před 1. 10. 2012, je možné použít obě vyhlášky, ovšem pro vzdělání nabyté až po 1. 10. 2012 platí pouze vyhláška 304/2012 Sb.

Dotaz č. 23: Jestliže chci požádat o uznání rovnocennosti vzdělání pro konkrétní správní činnost, sylaby jakých předmětů mám doložit?

§ 34 odst. 1 zákona o úřednících stanoví: „*Na žádost úředníka nebo územního samosprávného celku ministerstvo vydá osvědčení o uznání rovnocennosti vzdělání nebo jeho části získaného úředníkem v jiném studijním programu, než který je stanoven prováděcím právním předpisem, nebo vzdělání získaného v jiném oboru, popřípadě kurzu, pokud žadatel prokáže, že obsah a rozsah vzdělávání, o jehož uznání se žádá, jsou rovnocenné příslušnému vzdělávacímu programu pro prohlubování kvalifikace podle tohoto zákona nebo jeho části.*“

Nejčastějším způsobem, jak prokázat rovnocennost vzdělání, je doložit Ministerstvu vnitra sylaby předmětů absolvovaných v rámci studia. Je bezdůvodné a často i finančně náročné dokládat sylaby všech absolvovaných předmětů v rámci studia. Doložit je nutné pouze ty, které se dotýkají náplně výkonu požadované správní činnosti. V pochybnostech však vždy doporučujeme podklady zaslat, aby tak byly podkladem pro vydání rozhodnutí.

Dotaz č. 24: Jestliže k diplomu mého vysokoškolského studia není dodatek, co mám místo něho doložit jako podklad pro uznání rovnocennosti vzdělání?

V tomto případě jsou dokládány prosté kopie indexů, ze kterých lze vyčíst srovnatelné informace, jako z dodatků diplomů.

Jedná se ovšem, stejně jako u dodatku k diplomu, pouze o jeden z dokladů, který poskytuje pouze částečnou informaci o vzdělání. Je potřeba přiložit i konkrétní informace o vzdělání – viz předchozí dotaz č. 23.

Dotaz č. 25: Jestliže jsem vystudovala vyšší odbornou školu (VOŠ) a následně i vysokou školu (VŠ), mohu v žádosti o uznání rovnocennosti vzdělání předložit také podklady z VOŠ, nebo jsou rozhodné pouze podklady z nejvyššího dosaženého vzdělání?

§ 34 odst. 1 zákona o úřednících stanoví: „Na žádost úředníka nebo územního samosprávného celku ministerstvo vydá osvědčení o uznání rovnocennosti vzdělání nebo jeho části získaného úředníkem **v jiném studijním programu, než který je stanoven prováděcím právním předpisem, nebo vzdělání získaného v jiném oboru, popřípadě kurzu**, pokud žadatel prokáže, že obsah a rozsah vzdělávání, o jehož uznání se žádá, jsou rovnocenné příslušnému vzdělávacímu programu pro prohlubování kvalifikace podle tohoto zákona nebo jeho části.“

Z textu jasně vyplývá, že při posuzování podkladů pro vydání rozhodnutí o rovnocennosti vzdělání není rozhodné, na jaké škole bylo studium absolvováno, nýbrž co bylo náplní jednotlivých předmětů, jaká byla jejich časová dotace a jak bylo studium předmětů zakončeno.

Dotaz č. 26: Již mnoho let mám uznánu rovnocennost vzdělání pro správní činnost v územním plánování. Platí mi toto rozhodnutí o uznání rovnocennosti vzdělání stále?

V současné době není možné uznat rovnocennost vzdělání pro správní činnost v územním plánování, neboť tato možnost je vyloučena zákonem, a to sice v § 24 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „stavební zákon“): „Krajský úřad a úřad územního plánování vykonává územně plánovací činnost podle [§ 6 odst. 1](#) nebo [§ 7 odst. 1](#) prostřednictvím úředníků splňujících kvalifikační požadavky pro výkon územně plánovací činnosti. Obecní úřad, který není úřadem územního plánování, vykonává územně plánovací činnost podle [§ 6 odst. 2](#) prostřednictvím úředníka nebo jiné fyzické osoby, kteří splňují kvalifikační požadavky pro výkon územně plánovací činnosti. Kvalifikační požadavky pro výkon územně plánovací činnosti splňuje úředník nebo fyzická osoba, která má osvědčení zvláštní odborné způsobilosti podle zvláštního právního předpisu¹⁷⁾ a splňuje kvalifikační požadavky vzdělání a praxe podle tohoto zákona; **ustanovení zvláštního právního předpisu¹⁷⁾ o vydávání osvědčení o uznání rovnocennosti vzdělání se nepoužije.**“

Jestliže však někomu byla uznána rovnocennost vzdělání pro správní činnost v územním plánování, před nabytím účinnosti této novely zákona, má ji uznánu stále, neboť zde není uplatněn princip retroaktivity (zpětné působnosti zákona).

U všech vydaných rozhodnutí o udělení rovnocennosti vzdělání platí, že jsou vydávána „na vždy“, tedy bez časového omezení, nebo nutnosti žádost podávat znovu,

apod.

Dotaz č. 27: Kde mohu absolvovat přípravu k ověření ZOZ?

Přípravu k ověření zvláštní odborné způsobilosti lze absolvovat na Institutu pro veřejnou správu Praha (<http://www.institutpraha.cz>) a u dalších akreditovaných vzdělávacích institucí.

Které vzdělávací instituce mají platnou akreditaci Ministerstva vnitra ke vzdělávání v oblasti přípravy zvláštní odborné způsobilosti (a dále v oblasti vstupního vzdělávání, průběžného vzdělávání a vzdělávání vedoucích úředníků a vedoucích úřadů) lze zjistit na webových stránkách Ministerstva vnitra: <http://www.mvcr.cz/odk2/clanek/vzdelavani-ve-verejne-sprave-a-akreditace-vzdelavacich-instituci-676573.aspx?q=Y2hudW09NA%3d%3d> v souboru: Otevřená databáze vzdělávacích institucí a vzdělávacích programů - ve které je možné vyhledávat dle vámi zvolených parametrů (typ vzdělávání, platnost akreditace, kontakt atp.). Tento soubor je pravidelně čtvrtletně aktualizován.

Dotaz č. 28: Jak probíhá příprava k ověření ZOZ a ZOZ pro správní činnost v územním plánování? Kde lze přípravu a zkoušku absolvovat?

Příprava k ověření zvláštní odborné způsobilosti na úseku územního plánování probíhá na Českém vysokém učení technickém v Praze a zkoušky zvláštní odborné způsobilosti pro správní činnost v územním plánování probíhají na Institutu pro veřejnou správu Praha.

Bližší informace jsou zveřejněny na webových stránkách: <http://www.institutpraha.cz/nabidka-kurzu/kurz-58>, kde jsou k dispozici všechny kontaktní údaje.

Dotaz č. 29: Mám za povinnost absolvovat u Institutu pro veřejnou správu Praha dvě zkoušky ZOZ pro dvě správní činnosti. Na první zkoušce jsem již byla. Obecnou část jsem splnila, avšak zvláštní část nikoli. Budu na zkoušce ZOZ ke druhé správní činnosti opět zkoušena z obecné části, jestliže opravný termín pro první zkoušku je až po konání řádného termínu zkoušky druhé?

Ano, na druhé zkoušce je nutné absolvovat obě části zkoušky, blíže vizte vyjádření odboru legislativy a koordinace předpisů MV-74261-2/LG-2012 (viz příloha).

Dotaz č. 30: O kolik druhů povinného prohlubování kvalifikace můžu při podání jedné žádosti požádat?

V rámci jedné žádosti je možné požádat současně o všechny druhy povinného prohlubování kvalifikace, u kterých lze o uznání rovnocennosti požádat. Jedná se o vstupní vzdělávání, zvláštní odbornou způsobilost (obecnou část, zvláštní část), popř. vzdělávání vedoucích úředníků a vedoucích úřadů.

Přílohy:

1. Program semináře,
2. Stanovisko k bodu programu č. 2,
3. Presentace k bodům programu č. 3, 6, 7 a 8,
4. Presentace k bodu programu č. 4,
5. Presentace k bodu programu č. 5,
6. Některé aspekty výkladu zákona č. 312/2002 Sb. – odpovědi na často kladené dotazy,
7. MV-74261-2/LG-2012.

Kontaktní údaje pro další případné dotazy:

1. Dotazy týkající se problematiky **vzdělávání dle zákona o úřednících**: Odbor veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra (odbordk@mvcr.cz, sekretariát tel. 974 816 411, adresa: Náměstí Hrdinů 3, 140 21 Praha 4),
2. Dotazy týkající se **dalších ustanovení zákona o úřednících**: Odbor legislativy a koordinace předpisů Ministerstva vnitra (ol@mvcr.cz, sekretariát tel. 974 817 333, adresa: Náměstí Hrdinů 3, 140 21 Praha 4),
3. Dotazy týkající se **zkoušek zvláštní odborné způsobilosti**: Institut pro veřejnou správu Praha (podatelna@institutpraha.cz, podatelna tel. 974 863 546, adresa Dlážděná 6, 110 00 - Praha 1).

Zpracováno odborem veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra

dne 30. září 2015